

Ustawa Rządowa.

W Imie Boga w Trojcy Świętej Jedynego.
 Stanisław August z Bożej Łaski y Woli Narodu
 Król Polski Wielki Xiążę Litewski Ruskim,
 Pruskim, Mazowieckim, Smoleńskim, Kijowski Wotynski
 Podolski, Podlaski, Inflantki Smoleński, Siewierski
 y szerniechowski wraz z Stanami Skonfederowanemi
 w liczbie podwojney Naród Polski reprezentującami

Znając, iż los Nas wszystkich od ugruntowania y udoskonalenia
 Konstytucyi Narodowej jedynie zależy, stugim doświadczeniem pozna-
 wszy zadawnione Króla Naszego rady, a chcąc korzystać z spory
 w iakię się Europa znajduje, y z tej dogorywającej chwili, która Nas
 samym sobie wróciła, wolni od hanbiących Obcej przemocy nakazów
 cenią drożey nad życie, nad szczęśliwość osobistą, existencją, polityczną,
 niepodległość zewnętrzną y wolność wewnętrzną Narodu, którego los
 w ręce nasze jest powierzony, chcąc oraz na błogostawieństwo, na
 wzdziękność współczesnych y przyszłych pokoleń zastąpić, mimo prze-
 szłość, które w Nas namiestności sprawować mogą, dla dobra powrze-
 chnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia Dyrkizny Naszej y
 iey granic z największą statością ducha niniejszą Konstytucję, uchwa-
 lamy, y tę całkowicie za Świętą, za niewzruszoną, deklarujemy, dopokiby
 Naród w czasie Prawem przepisany wyrażna Wola, swięta, nie-
 uznał potrzeby odmienienia w niej iakiego Artykułu. Dokłoney
 to Konstytucyi, dalsze Ustawy Sejmu teraźniejszego we wszystkich
 stosować się mają.

I.

Religia panująca.

Religia Narodowa, panująca, jest y będzie, Wiara Święta Rzym-
 ska Katolicka, ze wszystkimi iey prawami; Przeciwnie do Wiary
 panującej do iakiegokolwiek Wyznania, jest zabronione, pod karąmi Apo-
 stazyi. Że zaś tak sama Wiara Święta przykazuje Nam kochać bli-
 znich Naszych, przeto wszystkim ludziom iakiegokolwiek bzduryznaniam

pokoy w Wierze, y Opiekę Rządową winniśmy. Dla tego wszelkich Obraz-
kow y Religii wolności w Krajach Polskich, podług Ustaw Krajowych
waruimy

II.

Szlachta i Księża

Przechowując pamięć przodków Naszych, jako Fundatorów Rządu wolnego
Stanowi Szlacheckiemu wszystkie swobody, wolności, prerogatywy pien-
uszeństwa w życiu prywatnym y publicznym najuroczyściej zapewnia-
my, szczególnie zaś Prawa Statuta y przywileje temu Stanowi od Ka-
zmierza Wielkiego, Ludwika Węgierskiego, Władysława Jagielly
y Witolda Brata jego Wielkiego Księcia Litewskiego, nie mniej
od Władysława y Kazimierza Jagiellończyków od Jana Alberta
Alexandra y Zygmunta Biorowskiego Braci od Zygmunta Augusta
ostatniego z linii Jagiellońskiej, sprawiedliwie y prawnie nadane, utwier-
dzamy, zapewniamy y za niewzruszone uznajemy. Jedność Stanu Scla-
checkiego w dołozce, za równą wszelkim stopniom Szlacheckwa, dożekol-
wiek używanym, przyznajemy. Wszelką Szlachtę, równomi być mi-
szy soba, uznajemy, nie tylko w dośtarania się o Urzędy y ogprawowanie
postug Ojczyzny, honor, stawę, przytek, przynależnych, ale oraz w do
rownego używania Przywilejów y Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu
stuzących. Wadewszystko zaś Prawa, bezpieczeństwa osobistego y wol-
ności osobistej, własności gruntowych, y ruchomej, tak iak od wieków
Każdemu stuzęły, swiętobliwie, nie naruszenie, zachowane mieć chcemy,
y zachowujemy; zaprzeczając najuroczyściej, iż przeciwko własności czy-
iekolwiek żadney odmiany lub Excepcyi w Prawie nie dopuścimy; oważ
Najwyższa Władza Krajowa y Rząd przez nią, ustanowiony, za-
dnych y metersy pod pretekstem Jurium Regalium, y jakimkolwiek in-
nym pozorem do własności Obywatelskich bądź w części, bądź w ca-
łości rościć sobie, nie będzie. Dla czego bezpieczeństwo osobiste, y
wszelka własność komukolwiek z prawa przynależna, iako y majątkowy
Spółekności wężet, iako zrzecenie wolności Obywatelskiej szanujemy
zabezpieczamy, utwierdzamy, y aby na potomne czasy szanowane,
ubezpieczone y nie naruszone zostawały, mieć chcemy. Szlachtę
za najprzewiszych obrońców wolności y niniejszey Konstytucyi, uznajemy.
Każdego Szlachcica, cnotcie, Obywatelstwu y honorowi iey swiętości
do szanowania Ley trwałemu do strzeżenia poruczamy, iako iedyną twier-
dzą Ojczyzny y swobod Naszych.

III.

Miasta y Mieszczenie

Prawo na teraźniejszym Sejmie zapadłe pod tytułem Miasta Nasze

Kro

2.
76

Królewskie Wolne w Stanowach Rzpltej w zupełności utrzy-
mane mieć chcemy, y za czas niniejszey Konstytucyi deklarujemy, iako
prawo wolney Szlachty Polskiej dla bezpieczeństwa ich swobod y ca-
łości wspólney Oyczyzny nowa, prawdziwa y skuteczna dające się.

IV

Chłopi Włościanie

Lud Rolniczy, z pod którego ręki płynie najobficiej bogactwo Krajowych
źródeł, który najliczniejszą w Narodzie stanowi ludność, a ztym naj-
dzielniejszą KRAINIE, tak przez sprawiedliwość ludzką y obowiązki
Chrześcianskie, iako y przez własny Nasz interes dobrze zrozumiany,
pod Opiekę Prawa y Rządu Krajowego przyjmujemy, stanowiąc iż
do tąd, iakiebykolwiek Swobody, Nadania, lub Umowy Dziedzice z
Włościanami Dobr swych autentycznie ułożyli, czyli by te Swobody,
Nadania y Umowy były z Gromadami, czyli też z każdym osobno
Wsi Mieszkańcem zrobione, będą stanowić wspólny y wzajemny
obowiązek podług rzetelnego znaczenia, warunków y Opisu zawartego
w takowych nadaniach y Umowach pod Opiekę Rządu Krajowego pod-
padać. Układy takowe y wynikające z nich obowiązki przez jednego
Włościanina gruntu dobrowolnie przyjęte, nie tylko jego samego, ale
y Naszemu jego, lub prawa nabywcy tak wiążąć będą, iż ich ni-
gdy samowolnie odmienić nie będą mogli. Na wzajem Włościanie i-
ż niepolowić będą Mieszkańców do dobrowolnych umów, przyjętych Ndań
y z nimi złączonych powinności, usuwać się inaczej nie będą mogli, tylko
w takim sposobie y z takimi warunkami, iak w Opisach tychże Umów
postanowione mieli, które, czy na wieczność, czyli do czasu przyjęte,
ścisłe ich obowiązkiwać będą. Zawarowawszy tym sposobem Dziedzice
przy wszelkich korzyściach do Włościan im należących, a chcąc iak naj-
skuteczniej zachęcić pomnożenie ludności Krajowej, ogłaszamy wolność
zupełną dla wszystkich ludzi iak nowo przybywających, iako y tych, kto-
rzyby pierwsi z KRAINIE oddaliwszy się, teraz do Oyczyzny powrócić chcieli;
tak dalece, iż każdy człowiek do Stanu Rzpltej nowo z ktoreykolwiek
strony przybyły, lub powracający, iak tylko stanie nogą na ziemi Pol-
skiej, wolnym iest zupełnie użyć przemysłu swego iak y gdzie chce, wolny
iest czynić umowy na osiadłość, roboczną, lub czynszową, iak y dopoki
się umowi wolny iest stać w Mieście lub na Wsiach, wolny iest
mieszkać w dołach, lub do KRAINIE, do którego chce, powrócić, użyć ni-
wzay zadość obowiązkom, które dobrowolnie na siebie przyjął.

V.

ARAD
WARSZAWA

Rząd czyli oznaczenie Władz publicznych.

Wszelka Władza Spoleczności ludzkiej, początek swój bierze z Woli Narodu: Aby więc całość Stanów, wolności Obywatelska y porządek społeczności w równey władze na zawsze zostawały, trzy Władze Rząd Narodu Polskiego składać powinny, y z woli Prawa niniejszego na zawsze składać będą; to jest: Władza Prawodawcza w Stanach Zgromadzonych, Władza Najwyższa Wykonawcza w Królu y Szlache, y Władza Sądownicza w Jurysdykcyach na ten koniec ustanowionych lub ustanowie się mających

VI.

Seym czyli Władza Prawodawcza

Seym czyli Stany Zgromadzone na dwie Izby dzielić się będą: na Izbę Panską y na Izbę Senatorską, pod prezydencyą Króla. Izba Panska jako wyobrażenie y skład Włók-władztwa Narodowego będzie. Izba Senatorska, Prawodawstwa. Sprawy w Izbie Panskiej najpierw decydowane będą, a następnie Projektu 1° Co do Spraw ogólnych to jest Konstytucyjnych Cywilnych, kryminalnych, y do ustanowienia wieczystych podatków: w których to materjach Propozycje od Tronu Wciwiodktwom, Lenciom y Powiatom do rozstrząśnienia przesłane, a przez Enstrakcyę do Izby przychodzące, najpierw do decyzji wrzucić będą. 2° Co do Uchwał Seymowych: to jest wyborów doczasnych, stopnia monety, zaciągania długu publicznego, Nobilitacyi y innych nagród przypadkowych, rozkładu wydatków publicznych, ordynaryjnych, y extraordinaryjnych, wojny, pokoju, ostateczney Ratyfikacyi Traktatów związkowych, y handlowych, wszelkich dyplomatycznych Aktów, y Umów do prawa Narodów sięgających się, Karowania Magistratur Wykonawczych, y tym podobnych zdarzeń, głównym Narodowym potrzebom odpowiadających, w których to materjach Propozycje od Tronu, prosto do Izby Panskiej przychodzą, mające, pierwszeństwo w prowadzeniu mieć będą. Izby Senatorskiej tożonej z Biskupów Wciwiodków, Kaptelanów y Ministrów, pod prezydencyą Króla mającego prawo rządzić votum swoje, drugi raz paritatem rozwiązywać osobnicie, lub nadstawianiem zdania swego dotyczy Izby obowiązkiem jest: 1° Każde prawo, które po przyjęciu formalnym w Izbie Panskiej do Senatu natchnięciem przestane. być powinno, przyjąć lub wstrzymać do dalszey Narodu deliberacyi opisane, w Prawie większością głosów; przyjąć, moc, y swiętsi Prawa, nadawać będzie; wstrzymanie zaś, zawiesi tylko Prawo do przyszłego Ordynaryjnego Seymu, na którym gdy powtórna nastąpi zgoda, Prawo zawieszone od Senatu przyjętym być musi. 2° Każda uchwała Seymowa, w materjach wyżej artykułowych, która Izba Panska

Se

Senatowi przystać natychmiast powinna, oraz zająć Jęba Doulka, wixkrosia
 stonow decydować, a ztenczona Jęb obydwóch wixkrosi podług prawa opisane,
 będzie wyrokiem y Wola Stanow. **W**arujemy, iż Senatorowie y Ministro-
 wie w obiektach sprawowania się z Urzędowania swego, będą w Strany,
 będą w Komisji i votum decisivum w Sejmie nie będą mieli, y tylko zapiadać
 w ten czas reserwację mają, dładania explikacyi na Sejmie. **S**ejm
 zawsze gotowym będzie. Prawodawcy y Ordynaryjny. Reprezentacyi się, ma
 w dwa lata, trwać zaś będzie podług Opisu prawa o Sejmach. Gotowy w
 potrzebach nagłych zwolany, stanowić ma o tej tylko materji, do której zwo-
 łanym będzie, lub o potrzebie, pro oświecenie. Zwolania przysposobły. Prawo żadne
 na tym Ordynaryjnym Sejmie, na którym ustanowione było, znowszonym
 być nie może. **K**omplet Sejmu składać się, będzie z liczby Osiob niiskim
 prawem opisanej, tak u Jębie Doulkiej, iako y u Jębie Senatorskiej.
Prawo o Sejmikach, katechizacyjnym Sejmie ustanowione, iako niezastępi-
 cze, Ławie wolności Obywatelskiej uroczysie zabezpieczamy. **T**ako zaś Pra-
 wodawstwo sprawowane, być nie może przez wszystkich, y Narod wypracował
 w tej mierze przez Reprezentantów, czyli Dostaw swoich dobrowolnie wybra-
 nych; przeto stanowimy iż Dostawie na Sejmikach obrani w Prawodawstwo,
 y ogółny Narod potrzebach, podług niniejszej Konstytucji uwagami
 być mają, iako Reprezentanci całego Narodu będą składem i fionii prawni-
 chney. **W**szystko y wkręcie wixkrosia, głośnie udecydowane, być powinno.
Orazto liberum veto Konfederacye wixkrosiego gatunku y Sejmu Konfede-
 racie, iako duchowi niniejszej Konstytucji przeszkodzie, Nrad obalając, Spo-
 teczność niemiace na zawsze znosiemy. **P**arobiegając z jednej strony gwał-
 towym y zezystym odmiannym Konstytucji Narodowej, drugą ucinając
 potrzebę uxorokonalenia oney, podowiadaczeniu jej skutkow, do dopomysłności
 publiczney, przez yhas niewiary, y pyrmawy Konstytucji o lat dwadzieścia
 przez naruszenia, **O**raz miie takowy Sejm Konstytucyjny Extraor-
 dynaryjnym podług owbuego o nim prawa Opisu

VII.

Król, Władza Wykonawcza

Zaden Nrad najdoskonalszy bezdzielny władzy Wykonawczej stać
 nie może. **S**zczęśliwości Narodowi do Praw synawiedliwych, Praw
 skutek do ich wykonania zależy. **D**oszanowanie naukowy, że zamobawie-
 ley części Krąu, nieszczęśliwani napelnito Polske. **L**awarowawcy przeto
 wolnemu Narodowi Polskiemu Władze praw sobie stanowienia, y
 moc bankowii nad wszelke, Wykonawcze Władze, oraz wybierania Urzę-
 dników do Magistratur, Władze Najwyższego wykonywania Praw Królew-
 w Rairie Jęgo oddajemy, która to Rada Straze Praw zwai się będzie.

Władza Wykonawcza dopilnowania Praw yonich petyciami iusle, ied-
 obowiazana. Tam czynna i siebie bierze, gdzie Prawa dochwalaie, gdzie Prawa
 potrzebuia doktoru szejczy, a nawet silney promocy. Dotychczasowo nalezy sie
 iey kazejce od wszystkich Magistratur, moze przy nagleniu nie postawia,
 y zanedbuiace swe obowiazki Magistratury w iey reku restauracy. Władza
 Wykonawcza nie bierze mogła Praw stanowia, ani stumackie, podatki
 y Dobrow przed iakimkolwiek iniercem naklada, Stugow publicznych kasa:
 gal, rozkłada dochodow Skarbowych ynnex Scym zrobionego odmiennac, wy-
 ny wydawai, procezy, ani Traktatu y kadnego Aktu dyplomatycznego definitive
 zawierai. Wolno iey tylke bierze tymczasowe z Lagranicznymi ynnowadzie
 negocyalne, oraz tym czasem ynnowadzie dla bezpieczenstwa y spokoyniu Kraja
 wynikajace potrzeby, nakladai, o ktorych nayblizheniu Zgromadzeniu Sey-
 mowemu doniesi winna. / Tron Polski Elekcyjnym ynnex familie niie
 na kazejce stany y stanowieniu. Dozname kleski Bezkrolowicow przydys-
 nie. Przed wyprawacacych, powinnowi ubezpieczenia losu kadego Mieszkai
 Zemi Polskiej y kamkniacia na kazejce ^{progi} wstapiwora Mocarstw Lagra-
 nicznych, pramiu Suietnosii y Suietnosii Obyczny Naszey za czasem fa-
 milii ciagle pramiuacych, potrzeba odroczenia do Ambicji Tronu obcych,
 y mownych Polakow zwroczenia do iedynowstnego wolnoii Narodowej
 przelagowania, wskazyw roztropnosc Naszey oddania Tronu Polskiego
 prawem Nastepstwa. Stanowieniu ynnex, in pro ius, iakiego Nam dobro-
 Boska perzwoli, Elektor dzisiejszy Saski w Polozek krolowai bedzie. Dy-
 nastya ynnexstych Krolow Polskich zaimie sie na probie Fryderyka Augusta
 dzisiejszego Elektora Sackiego, ktorego Sukcesorem de Sumbis xptu Mexkij
 Tron Polski przeznacany. Naystarszy Syn Krola Daniiacego pro Oyeu na
 Tron nastepowai ma. Gdyby kad dzisiejszy Elektor Sacki nie miał pzetom-
 skusa pteu mexkij, tedy Mał ynnex Elektora za zgoda Stanow Zgromadzenych
 Cora iego dobrany, zachynai ma linie Nastepstwa pteu mexkij do Tronu
 Polskiego. Dla czego Marye Augusta Imperatrice Cora Elektora za Infantke Pol-
 ska deklaraceny, zachowuiac ynnex Narodowe prawa, kadney Preskrypcji podpa-
 dai nie mogace, wybrania do Tronu drugiego Domu ynnexdazmieniu pzet-
 wstego. / Kadzy Krol wstapiuie na Tron wykona ynnexstego Pogu
 y Narodowi na zachowanie Konstytucji niniejszey na Sacka Syn-
ventu, ktore uterone beda z dzisiejszym Elektorem Sackim iako ynnex-
 znaczenym do Tronu, y ktore tak, iak dawne wiexai go beda. / Owo
 Krola ied Suieta ubezpiecna od wszystkich, nie tam ynnex sie nie chy-
 niacy, za nie wiodowniczi Narodowi byda nie mwie, nie
 Samowladca, ale Oyeu y Głowe Narodu byda pramiuie, y tym
 go Prawo y Konstytucja niniejsza byda uniaie, y deklaracie. Do-
 chody tak, iak beda w Sackach Konwentach opirane, y Prerogatywy

Tr

tych Edaniach ymrowaći powinna, aby jedna była w wykonaniu prawa
 wola. Brzeto kande ze Strazy Rezolucya pod Inicjalem Krolowskim y
 z podpisem rebi Jego wychodzić będzie, powinna jednak być podpisana
 także przez jednego z Ministrów, zasiadających w Strazy, y tak podpisana
 do postużenstwa wezwać będzie, y dopełnienie być ma być przez Kommi-
 sye, bądź przez iakiekolwiek Magistratury Wykonawcze, w tych jednak
 bezegolnie materjach, które wyrażnie niniejszym prawem wyłączone
 nie są. W przypadku gdyby Jąder z Ministrów zasiadających decy-
 zyi podjąć nie chciał, Krol odstąpi do decyzji a gdyby przy niej
 upierał się, Magistrat Sejmowy w tym przypadku uprząć będzie
 o zwrotanie Sejmu gotowego. Gieżeli Krol sprzecmać będzie zwrotanie,
 Magistrat to wykonać powinien. Jako nominowanie w trybunach Mi-
 nistrów tak y wezwanie, z miłk idnego od każdego Administracji Wydziału
 do Rady suwerenicy Strazy, Krola jest prawem. Wezwanie do Mi-
 nistra do zasiadania w Strazy na lat 2. będzie, z wolnym onego
 nadal przez Krola protuberenciem. Ministrowie w Strazy awowa-
 ni w Kommissjach zasiadać nie mają. W przypadku zaś, gdyby
 wiekhowi dwóch trzecich części wotów sekretnych odbywających się ztaczonych
 na Sejmie. Ministra bądź w Strazy bądź w Urzędzie odmiany Zasad,
 Krol na tych miał na jego miejsce innego nominować powinien. Chce-
 aby Straz praw Narodowych obowiązane była do ścisłej odpowiedzialności Naro-
 dowi za wszelkie onych ymrowstwa, stanowieny: iż gdy Ministrowie
 będą oskarżeni przez Deputacya za zaniedbania ich czynności wy-
 znaczone, y przekroczenie prawa, dopowiadai mają, z osoby majątkow
 swoich. W wszelkich takich oskarżeniach Strazy Zgromadzone
 proste, wiekhowie, wotów Jąder ztaczonych odstai obwinionych Mi-
 nistrów mają do Rady Sejmowych pro sprawiedliwe, y wyrówny-
 wanie przekroczenia ich ukanie, lub przy dowiedzioney niewinności
 do sprawy y kary uwolnienie. Dla porządku wotów Wykonawczy
 dopełnienia ustanawianey oddzielne Kommissye mająć wiekzek
 ze Strazy y obowiązane do postużenstwa być Strazy, Kommiss-
 zarz do nich wybierani być przez Sejm dla sprawowania Urze-
 dow suwerenicy ymrowadgu czasu prawem opisanege. Kommissye te są:
 1: Edukacyi 2: Policyi 3: Wojska 4: Skarbu. Kommissye Do-
 rzadkowe Urzędkie na tym Sejmie ustanowione, również do dozoru
 Strazy należące, odbićai będą rozkazy przez wyżej wspomniane
 porządkowe Kommissye respektiwie w do Obiektów kande y miłk Władzy
 y obowiązku

VIII

Wtacza Sadownicza

Wtacza Sadownicza nie może być wydzynowana ani przez

Wt

Władze Braunsduwskie ani ymper. Króla, ani ymper. Magistratury
 na ten koniec ustanowione y wybierane. Powinno zaś być, tak do mię-
 przywiązana, żeby każdy szlowski blicka dla siebie zmalował y mawiedli-
 wość, żeby ymper. ymper. wiedział wiedzcie groźna, nad sobą, Króla, Kra-
 jowego rządu. 1° Ustanawianiu ymper. Sądy pierwszej Instancji dla
każdego Elbektwa, Lienu y Powiatu, do których Sędziowie wybierani
będą na Sędziach. Sądy pierwszej Instancji będą również gotowe y
okazujące na oddanie ymper. blicka tym, którzy ich potrzebują. O
tych Sądach in. będzie appellacya na Trybunały Głowne, dla każdej
Prowinicy, będą mające również rocznie x Orob na Sędziach
wybranych. Te będą tak pierwszej, jak y ostatniej Instancji, be-
da y, Panu Lienuawskiemu dla Słachty y wyzysku. Własnościow
Lienskich x kimkolwiek in. causas iuris et facti. 2° Sądy dykcy-
cyjne o Miastach wolnych Królewskich, zabezpieczamy 3° Sądy Re-
ferendarskie, dla każdej Prowinicy osobne, mieć chcemy, roz. sprawach
Własnościow wolnych dwonem ymper. Sędziom poddanych 4° Są-
dy Sądownicze Usthorckie, Relayne y Kartanckie zabezpieczamy 5° Kom-
missye wykonawcze będą miały Sądy w sprawach do swej Admini-
stracyi należących 6° Oymper. Sądow w sprawach Cywilnych y
Kryminalnych dla wyzysku Stanow będąc Sąd najwyższy Sey-
movy zwany, do którego przy otwarciu każdego Sędziow obrane
będą Orob. Do tego o Sądzie należać będą wyzyski ymper. woko Mar-
downi y Królowi sztyli Crimina Status. 7° Nowy Codex Praw
Cywilnych y Kryminalnych, ymper. wyznaczone ymper. Sędziom
by spisać rozkazujemy.

IX

Regencya

Słuch, będzie orał Regencya, mając na celu Królowa, albo wicy nie-
 przytomności Szymara. W tych trzech byłko ymper. blicka mawie-
 sce mawie moxe Regencya 1° W czasie małoletności Króla,
 2° W czasie niemocy trwate promiękanie zmytów Sprawnicy
 3° W ymper. blicka, gdyby Król był wzięty na Wojnie, mało-
 letności trwate byłko będzie do lat 18 zupełnych; a niemocy węg-
 dem trwatego promiękania zmytów deklarowana być nie
 moxe byłko ymper. Sędziom gotowy wiedz. Sędziow, woko trzech
 części ymper. blicka. W tych ymper. blicka.

przypadkach Trymas Korony Polskiej i tym natychmiast zwrócić powinien, a gdyby Trymas tego powinien zwrócić ^{Lit. Skopne} Marzatek Szymowy do Rostko y Senatorskiego wyda. Tym gotowy urządzi Kościuszko zastąpienia Króla w obowiązkach jego umocnie. Gdy Król w piętnastym przypadku z matolektwem wyjdzie, w drugim do piętnastego przypadku zrozwia, w trzecim z niewoli powroci, Regencya rachunek i skrypcję swych odda mu powinna, i doprecyzować naradowi za czas swego urzędowania, tak jak iść przepisano o krainę na każdym Ordynaryjnym Sejmie z osobą, niezawinłą swych

X Edukacya Dzieci Królewskich.

Synowie Królewscy, których do następstwa Tronu Konstytkucya przeznaczona, pierwszemi okolicznościami Wyższemu, przeto baczności i dobre ich wychowanie do Naroda nalezy, bez zwolnienia i onak prawom Rodzicielskim Zarządu Królewskiego sam Król z Strazą, w wyznaczonym do Stanow Dorożca Edukacyi Królewskiej wychowaniem ich zatrudniać się będzie. Za Rzędu Regencyi, tak z wspomnianym Dorożcem Edukacya ich powierzona mieć sobie będzie. W obydwóch przypadkach Dorożca do Stanow wyznaczony, donosić winien na każdym Ordynaryjnym Sejmie o Edukacyi i postępkach Królewskich. Tomteż i za Edukacyjnę powinności, będzie, przed aktem Instrukcyi i Edukacyi Synów Królewskich do potwierdzenia Synowi, aby aby i onostajne w wychowaniu ich przykładem i przykładem i wczesnie w umyśle i w praktyce następców Tronu Religii, młot i certyfikaty, Wyższemu, wolności i Konstytucyi Krajowej

XI Sila zbrojna Narodowa

Narod winien iść sobie samemu obronie i napadów i dla przestrzegania catości swych, Wyższemu przeto Obywateli z Obrońcami catości i swobod Narodowych. Wyższemu nie innego nie iść tylko wyścig i sila obronna i potężna i ogólna sila Narodu. Narod winien Wyższemu swemu Nadgród i przeważenie, zależeć się, przeciwieć i certyfikaty dla jego obrony. Wyższemu winno Narodowi strzeżenie granic, i spokojności i przeważenie, stworem winno być jego najzłotniejszą i certyfikaty. Aby przeznaczenia tego dopieścić i niemyśle, powinno zależeć się i certyfikaty przed prostytucją i certyfikaty Wyższemu, i certyfikaty do Grósu Prawa, powinno wykonać i certyfikaty na

Wier

wieruści Narodowi, y Krolowi y na obrone Konstytucyi Narodowej.
 Uzietym byszo wiec Obytku Narodowe meze na ogolna Kraiu
 obrone, na strzezenie Fortec y granic, lub na pomoc Prawu, gdyby
 kto exchuyi tego nie byl przestuznym

Stanisław Natcz Matakowski
 Księżę Lipnowy y Konfederacyi
 Prowincyi Koronnych Marzaskich

Kazimierz Xyga Sapieha
 Generał Artillerii Marzaskich

Józef Korniś Kossakowski Rękawiec Inf. y kawalerijski
 Wkradziec Księżstwa Wielkiego także Deputowany

Antoni Szejałto nowelski kanclerz Księżstwa

Deputat z Senatu smolejskiego

Szymon Książkowski Prywatny Księżstwo Jarosławski Deputowany z S.
 natu Prowincyi Wielkopolskiej

Janusz Antoni nakuszeni Kurlecki Księżstwo Kaleski
 Deputowany do Konstytucyi z Senatu z Prowincyi Wielkopolskiej

Kar. mierz Książko: Księżstwo Księżstwo Księżstwo
 Deputowany do Konstytucyi z Senatu z S. Lubelskiej

Walerjan Stojnowski Podkomorzy Ryski Poset Wolynski z Matopolskiej Deputat do Konstytucyi

Stanisław Książko Potocki Poset Lubelski Dep. do Kon. z Prow. Matopolskiej

Jan Mpromian Zboinski P. Ziem. Lubelski Dep. do Kon. z Prow. Wielkopolskiej

Tomasz Nowowiejski Książko y Poset Ziemi Wysockiej Deputowany do Konstytucyi

Józef Książko Podkomorzy z Poset Ziemi Lubelskiej Deputowany
 do Konstytucyi z Prowincyi Wielkopolskiej

Józef Lebiec Poset z S. Lubelskiej Deputowany do Konstytucyi

Jan Putkammer Poset z S. Lubelskiej Deputowany do Konstytucyi
 z Prowincyi Wielkopolskiej